

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Kulturmiljöenheten
Niklas Ytterberg
Antikvarie
010-224 54 03

Meddelande
2021-12-13

Diarienummer
431-25466-2021

Sida
1(1)

Vänersborgs kommun
att. anette.klang@vanersborg.se

Angående arkeologisk utredning inom fastigheterna Grunnebo 2:4, 2:6 m.fl. i Vänersborgs kommun

Länsstyrelsen beslutade den 14 juni 2021 om arkeologisk utredning inom planområdet för verksamheter och industri inom Grunnebo 2:4, 2:6, 2:7 samt Ässet 2:3 och 2:8. Av bifogad redovisning framgår att Förvaltningen för kulturutveckling, Kulturmiljö har utfört utredningen i november månad 2021.

Utredningen visar att det inte förekommer några tidigare okända fornlämningar inom planområdet. Länsstyrelsen har därmed ur antikvarisk synpunkt inget att erinra mot att den berörda marken används för avsett ändamål.

Inom området finns omfattande historiska lämningar i form av den militära mötesplatsen Grunneboheds exercisplats. Denna var i bruk mellan 1863 och 1906. Strax väster om planområdet finns välbevarade stående byggnader fortfarande kvar.

Hänsyn till dessa lämningar bör tas i det fortsatta planarbetet. Det är önskvärt att bevara de militärhistoriska lämningarna så långt det är möjligt. Det är också önskvärt att inleda ett samråd med Länsstyrelsen om hur de kulturhistoriska värdena kan tillvaratas och utvecklas i samband med planarbetet.

Niklas Ytterberg

Bilaga

Redovisning av utförd arkeologisk undersökning upprättad av Förvaltningen för kulturutveckling, Kulturmiljö och inkommen till Länsstyrelsen den 10 december 2021.

Digital kopia till
Förvaltningen för kulturutveckling
Vänersborgs museum
Vänersborgs kommun

Sammanställning av resultat från arkeologisk undersökning utförd av Förvaltningen för kulturutveckling (fd Västarvet)

Län: Västra Götalands län	Kommun: Vänersborg
Socken: Vänersborg	Fastighet: Grunnebo 2:4 m.fl.

Typ av undersökning: Arkeologisk utredning
Uppdragsnummer: 202100815
Länsstyrelsens dnr: 431-25466-2021
Förvaltningen för kulturutveckling projektnr: 14787
Fornlämningsnummer: L1963:1644
Datum för beslut: 2021-06-14
Datum för fältarbete: 2021-11-15 till 2021-11-19
Projektledare: Mats Hellgren

Sammanfattning av undersökningsresultat:

Den arkeologiska utredningen hade två fokusområden. Dels att identifiera eventuella förhistoriska lämningar, dels lämningar från den exercisplats som var belägen inom undersökningsområdet. För att utreda om förhistoriska boplatslämningar kunde påträffas grävdes 59 schakt på topografiskt sett fördelaktiga lägen inom undersökningsområdet, en sammanlagd yta om cirka 597 m². Stora delar av området var sankt och kunde snabbt uteslutas. Inga anläggningar påträffades inom framtagna schakt.

De historiska lämningarna var av betydligt mer omfattande grad. Exercisplatsen som brukades mellan 1863 och 1906 är väl kartlagd och har studerats med hjälp av kart- och arkivstudier. I fältarbetet har de byggnader som funnits inom undersökningsområdet kunnat bekräftas. Flera lämningar var synliga ovan mark, men vissa fick avgränsas med hjälp av grävmaskin. Ytterligare 15 schakt grävdes i detta syfte (en sammanlagd yta på cirka 358 m²). Utöver de sedan tidigare kända byggnaderna hittades en skjutvall med en längd på cirka 60 meter. Denna fanns inte utmarkerad på någon karta. Därtill hittades fem konstruktioner som inte finns med i det historiska kartmaterialet. Tre av dessa undersöktes med hjälp av grävmaskin och handgrävning, dessvärre utan att ge några tydliga indikationer om funktion. Avfallsmaterialet var av allmän karaktär, såsom krossade takpannor, glas och diverse beslag och dylikt av järn. En av anläggningarna utgjorde möjligen en delvis stenlagd väg eller gårdsplan. Materialet i denna var uppblandat med tegel, natursten samt huggen sten. Från kartan över exercisplatsen som ritades 1889 fanns 184 utritade tältbottnar. Av dessa var 179 bevarade vid inveteringstillfället och har kunnat konstateras i fält. Vid en tidigare undersökning inom exercisplatsen handgrävdes två tältbottnar och ett tjugotal patronhylsor, ett okänt järnföremål och ett mynt i form av en tvåöring från 1858 hittades. Vidare undersökning av dessa ansågs på grund av tidigare resultat inte nödvändig. Två av de tidigare kända byggnaderna inom exercisplatsen fanns

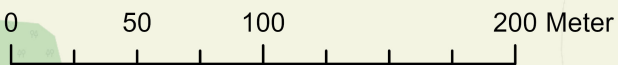
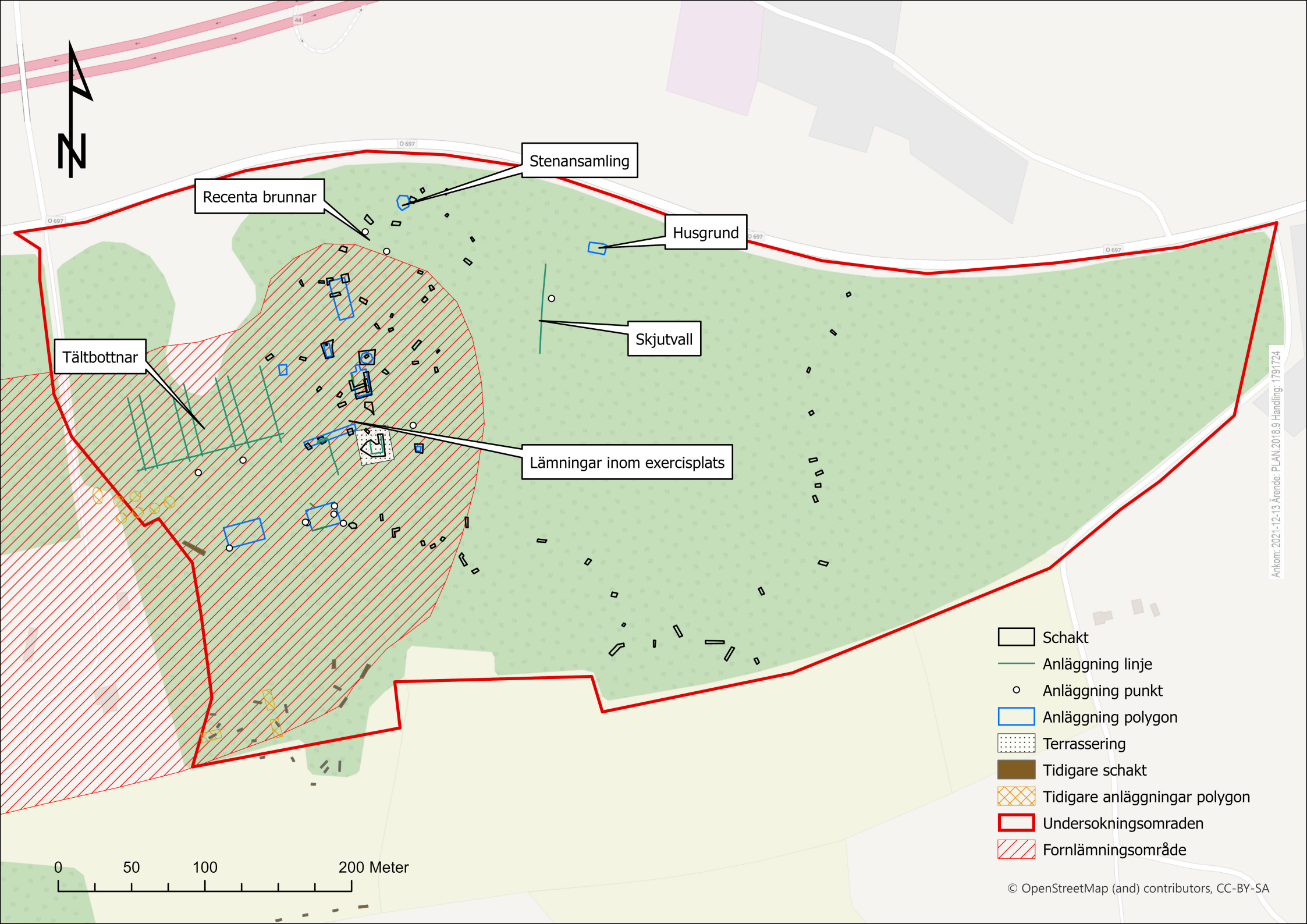
inte utritade 1889, men däremot på den senare häradsekonomska kartan. Båda dessa undersöktes med hjälp av grävmaskin och handgrävning. Under det nordligaste huset var ett brandlager. Kanske har ytan preparerats inför bygget genom att man bränt stubbar eller liknande aktivitet. Utöver byggmaterial såsom tegel, järnbeslag och annat hittades i ett av husen en hel buteljflaska samt rester av ett cementgolv. Vid undersökning av den byggnad som var utmarkerad som mathall hittades utöver material av generell karaktär också ett mindre kokkärl av metall. Inget fyndmaterial samlades.

Förslag till fortsatta åtgärder:

Med anledning av undersökningsresultatet anser Förvaltningen för kulturutveckling att det inte är nödvändigt med vidare arkeologiska åtgärder för det fortsatta arbetsföretaget.

Underskrift: Anton Lazarides

Datum: 2021-12-10

- Schakt
- Anläggning linje
- Anläggning punkt
- Anläggning polygon
- Terrassering
- Tidigare schakt
- Tidigare anläggningar polygon
- Undersökningsområden
- Fornlämningsområde

Ankom: 2021-12-13, Arende: PLAN.2018.9 Handling: 1791724